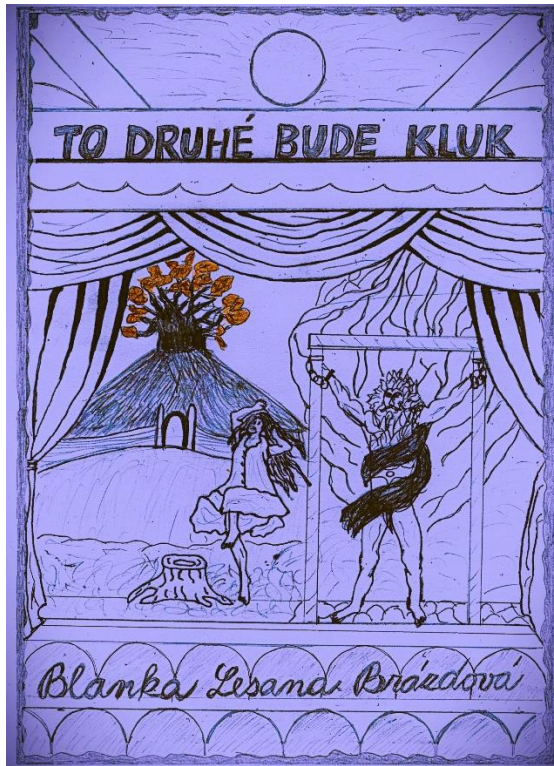

TO DRUHÉ BUDE KLUK

Blanka Lesana Brázdová

TO DRUHÉ BUDE KLUK

Blanka Lesana Brázdová

Poděkování

Předně děkuji **manželovi Neklanovi** za jeho ilustraci k mé šesté e-knize. Oceňuji, že dokáže přesně vystihnout a převést do kresby podstatu, aniž by cokoliv z mé tvorby kdy přečetl. Zřejmě mě dobře zná a stačí mu k tomu jen pár vět.

Můj velký dík patří i **Standovi Adamcovi**, spolupracovníkovi z depa Vozovny Kobyliisy, za výměnu klávesnice v mém notebooku. Bez písmena „o“, kterému kafe neudělalo očividně dobře, to prostě nebylo ono 😊.

Touto cestou děkuji **manželovi i všem svým kolegům z depa Vozovny Kobyliisy** za to, že mě nechali nahlédnout do svého mužského světa, tolik odlišného od toho mého. To měl udělat už kdysi dávno můj táta, jenže ten chtěl tvrdého Zbyňka a jako druhorozená dcera jsem pro něj měla nulovou hodnotu...

Mé poděkování patří i **vydavatel** e-knihy To druhé bude kluk.

(Tuto knihu věnuji nechtěným dcerám a lidem
s narcistickými rodiči.)

Pařez

Pařez na scénu!“ zařve mi Běďa do ucha. Zblízka. Hlasitě. Povýšeně.

„Ano, už běžím,“ odpovím přičinlivě.

Jmenuju se Doubravka Daňková. Nechtělo se mi měnit po rozvodu všechny doklady, a tak dál nosím jeho příjmení. A ten pařez, to jsem taky já, či spíš můj umělecký kostým, moje role. Už dva roky hraju v ochotnickém divadle Opona, přičemž výraz “hraju“ je asi hodně nadnesený. Mívám takovou trému, že se ani na menší mluvenou roli, takzvaný štěk, nehodím. Nic si nenalhávám. Nejsem dost dobrá na prkna, jež znamenají svět. Do Opony, mezi ochotníky z Lesanova, zřejmě vůbec nepatřím. Já i na světě budu nejspíš omylem.

Dosedám na parkety místního kulturního domu vedle Smrčku. Mnohem radši bych ztvárňovala roli ztepilého smrku, jenže do této mé vysněné role byla obsazena mladší a taky štíhlejší Andrea. A ještě při tom prskala. Na jejím místě bych ocenila, že na rozdíl ode mě nemusí jak skrčenec sledovat zadky ostatních členů souboru takřka během celé pohádky. Já vím, i dlouhé stání dá člověku zabrat a jen občas se na povel Bedřicha při změně scény pohneme.

S ochotničením jsem začala na popud knih. Takových těch populárně naučných. Pořád dokola jsem v nich četla, jak každý má

mít nějakého koníčka. A tak jsem si řekla, že za pokus to stojí. Jen nevím, jestli i za ty bolesti břicha před každým představením. Nejednou byly navíc doplněny urputným vyprazdňováním střev. Prý už od pradávna chce každý člověk před očekávaným bojem zůstat co možná nejlehčí, aby mohl v případě nutnosti co nejrychleji utéct. Třeba tak aspoň zhubnu, anebo jednou fakt z Opony před představením uteču.

Dnes naposledy hrajeme dětem pohádku o Sněhurce a šesti trpaslících. Sedmého jsme nesehnali. Nejvyšší čas na derniéru. Sněhurka je v pokročilém stupni těhotenství. Otěhotněla s jedním z šesti trpaslíků.

S Inou, která Sněhurku ztvárňuje, jsem se střídala na záchodě. Já ulevovala svému tělu spodem a ona zas vrchem. Ten smrad po mně jí asi nepřidal. Je až s podivem, že navzdory svému těhotenství každé představení doteď bravurně odehrála bez těhotenských nevolností. Ke všemu kvůli umenšení trpaslíků musí svou roli Sněhurky odbýt na vysokých podpatcích, přičemž v běžném životě je nenosí, a tak na nich mírně vrávorá. Malému tvorečkovi v jejím břiše jde mnohdy snad i o život.

Jaké žití toho prcka čeká? Narodí se do správné barvy dupaček? Budoucí otec Rošťa se nechal slyšet, že si přeje syna. Už tím je zaděláno na průser. Taky jsem měla být kluk, a tak jsem se prvního odmítnutí ze strany muže dočkala už v porodnici v prvních hodině svého života. Jsem nevydařený Josef nejen pro tátu, ale i pro mámu a zbytek příbuzenstva.

Závidím své starší ségře, že u ní pohlaví ještě nikdo neřešil. Vždyť v plánu byly děti dvě. Tedy dva pokusy. Dvě možnosti. U sestry se tak ještě její pohlaví přešlo mávnutí ruky s tvrzením, že to druhé bude kluk, ale v mém případě se už jiná varianta vlastně ani nepřipouštěla. Přitom vždycky je to padesát na padesát. Po prvním porodu obdaroval táta mámu dlouhým kožichem. O čtyři roky později, po mém příchodu na svět, nedostala ani větrovku.

Snad proto si připadám podivně bezcenná. Jako by to, že jsem se narodila jako nechtěná dcera, a navíc druhá v pořadí, předurčilo můj osud.

Rodiče a prarodiče si podle všeho doteď nejsou vědomi škod, které na mě napáchali. Nikdy je zřejmě nenapadlo, že můj strach ze života a vnitřní nevysvětlitelná bolest má hlubší důvod a dlouhou historii. Jako malá holka jsem se porovnávala se svou ségrou a nechápala, proč o mě nikdo opravdově nestojí. Nešlo si nevšimnout rozdílného přístupu k mé starší sestře, se kterou vše prožívali poprvé. Chybu jsem hledala v sobě. Mé občasné a těžce vydobyté úspěchy byly ignorovány. Marně jsem hloubala nad tím, co je na mně jiné a špatné. K ségře si ještě jakýsi vztah vytvořili rodiče i prarodiče. Možná právě proto, že během prvních čtyř let jejího života doufali, že to druhé bude kluk...

Jak být sebevědomou ženou, když během dětství nezažijete upřímnou pochvalu od těch, kteří by vám měli být nejbližší. Pohled rodičů, i babiček a dědečků studil. Láskyplné přijetí a citové napojení se zkrátka nekonalo. Svůj podíl na tom měla i narcistická porucha v našem rodě. Žádný narcista se nezabývá potřebami druhých, děti

nevyjímaje. Pouze v případě preferovaného, takzvaně zlatého dítěte, se projevuje jinak, dá se říct, že líp, ale ani v tom upřímnou lásku hledat nejde. Jen výrobu lidské trofeje. Tedy zpětně už své sestře nezávidím.

Šmudla, jak mu přikazuje role, něžně pohladil Sněhurku. Vedle mě stojící Smrček nespokojeně zafuněl. Je veřejným tajemstvím, že by Andrea ráda zaujala pozici Iny v Oponě i Rostově loži.

Nejsem ambiciózní tak jako Andrea. Neprahnu po roli Popelky v nově chystané pohádce. V tichosti a odevzdaně tu sedím dál jak ten pařez. Trochu mi už začíná být zima na spodek. Snad to neodstůnu. Po posledním představení jsem pak asi týden běhala pořád na malou a pokaždé z toho byly jen tři kapičky. Přeci jen začíná být chladno a na vytápění kulturáku se značně šetří.

Andrea by se podle mě na svou jehličnatou roli už dávno vykašlala, nebyť posezení v Bédřově hospodě po každé zkoušce a odehraném představení. Aspoň před štamgasty si hraje na hvězdu. Hřeší na to, že Ina je skromná a že chlapy z hospody se na Sněhurku ani jinou pohádku do kulturáku podívat nepřijdou.

Ina mi přijde fajn, zato s Andreou si nerozumím, ač právě naše němé role by nás měly stmelovat. I Andrea na jevišti zatím vždy mlčela. Tak asi proto mimo jeviště při každé sebemenší příležitosti ráda a úspěšně koketuje s každým chlapem. A to bez ohledu na jeho věk a tělesnou konstituci. Andreu podle všeho její táta neignoroval. Já flirtovat neumím. Chlapi v Oponě si mě dobírají, že bych s přehledem vyhrála konkurz na hlavní nekoketní ženskou roli. Fascinuje mě, že i taková Renata, která není o nic mladší a možná ani hezčí než já,

vychází z předpokladu, že je zajímavá. Ta nebude mít ve své mysli zakódované přesvědčení, že není dost dobrá.

Pokoušela jsem se nejednou Andreu s Renatou napodobit. Jenže jak mám při flirtování vyvodit logické důsledky z nelogického? Naučí mě to někdo? Fantazii mám bujnou dost, to zas ne, že ne, ale nedokážu vést jeden hovor na povrchu a pod ním další, provokativní. Můj táta mě naprosto ignoroval. Neudělal si nikdy čas, aby mě třeba jen minutu poslouchal. Tak na základě čeho mám předpokládat, že nějaký, navíc úplně cizí chlap, bude chtít v mých větech slyšet i to přímo nevyřčené?

Teď, když o svém tátovi tak přemýšlím, marně lovím nějakou vzpomínku na to, že bych mu třeba seděla na klíně nebo že by mě objal. Pokud mu nekřivdím, tak ani za ruku mě nikdy nevzal. Ani při přecházení silnice. Možná ještě tak za loket. A to trochu bolestivě. Jenže kolikrát se mnou on někam zašel? Asi jen, když to dostal od mámy příkazem. A zrovna neměl vůči ní čisté svědomí.

Svou mámu jsem coby dítě zbožňovala. Byla tou, která se mnou manipulovala, tedy aspoň nějaká interakce mezi námi probíhala. I za ruku mě často vodila. Nebo vláčela?

Moji rodiče a prarodiče mi svůj klín a objetí poskytovali jen při focení. A naše společné fotky bych spočítala na prstech obou rukou. A ještě by mi zbyly. Určitě bych jich k tomu nepotřebovala všech deset. Stalo se totiž rodinným trendem mě jen přistrčit ke starší sestře, díky čemuž jsem se i já dostala občas do záběru.

Hlubší vztahy, jakékoliv, neumí navazovat asi nikdo z celého mého příbuzenstva. Snad jim tedy ani nemůžu mít za zlé, že svou

pozorností na mě nikdo neplýtvá. Navykli si sebestředně prosazovat vlastní potřeby. Nikdo se pro mě nestal majákem na rozbouřeném moři, a tak jsem si dva keramické aspoň jako dospělá koupila a postavila z obou stran postele.

Od svých třech let jsem žila jen s rodiči a sestrou daleko od zbytku příbuzenstva. Rodiče se spolu v lásce neměli. Chovali se nevypočitatelně. A někdy i nevhodně. Táta ve mně vzbuzoval strach. Bála jsem se jeho impulzivního hněvu a verbálního násilí. Příjemné mi nebyly ani jeho ponižující poznámky v rovině sexuality. Žádnou rodičovskou povinnost si vůči mně snad ani nepřipouštěl. Máma se svou odtazitostí pro mě taky nebyla citově dostupná, ale aspoň jsem mohla vedle ní posedět na gauči v době, kdy z televizní obrazovky hltala cizí životy.

Třebaže jsme slepice v třípokojovém bytě v jedenáctém patře věžáku na sídlišti nikdy nechovali, o vánočních svátcích nesměl nikdo vstát od stolu dřív, než ostatní dojedli, aby nám nepřestaly nést. Hltala jsem jídlo z talíře, aby se na nemuselo čekat zrovna na mě. Jenže i tak pokaždé štědrovečerní večere skončila hádkou mezi rodiči. V žádný jiný den v roce jsme se pak už u stolu společně nesešli. Naši se spolu hádali takřka denně. Sedět u stolu přitom nepotřebovali.

Vystřiženými otvory pro oči se zahledím do publika. V první řadě spatřím pohledného tatínka. Na klíně mu sedí usměvavá holčička s růžovou mašlí ve vlasech a hlavu si opírá o jeho oholenou tvář. Bolestně si uvědomím, o co jsem nenávratně přišla a jak nedostačující vztah měl můj táta vůči mně. Ksaku, vždyť je to už tak dávno. Tak proč to nedokážu hodit za pařez?!

Z meditování nad ukradeným dětstvím mě vytrhla neplánovaná změna scénáře. Na jeviště se vřítla korpulentní žena bez pohádkového kostýmu a vrhla se na zlou královnu. Podařilo se jí vyrvat Renatě z ruky zrcátko ještě dřív, než Béd'a stihl ze zákulisí odpovědět, že to ona je na světě ze všech nejkrásnější.

Další dění se odehrává mimo mé zorné pole, kam cizí žena Renatu vystrnadila. Jen podle zvuků a výkřiků, které ke mně doléhají, a taky letící korunky a paruky, se domýšlím, že Renata právě dostává zrcátkem po hlavě.

Béd'a z pozice režiséra vydává pokyn k předčasnému ukončení představení. Dospělá část publika vypadá vyjeveně a pohoršeně zároveň, ale jejich dítko nadšeně tleskají. Asi mají ve své dětské naivitě pocit, že to jen přišlo dřív zvítězit dobro nad zlem. Já jsem ze všeho zmatená.

„To je Béd'ova stará,“ objasnila nám Jitka, která je jako nápověda nepostradatelná. Já jí zatím nemám být za co vděčná, protože doteď jsem nezískala roli, při které by šlo text zapomenout. A dnes si podle všeho už ani mlčky nezatančím se Smrčkem kolem Sněhurky.

Oponu trpaslíci zdárně zatáhli. Vstávám a vysvobozuju se z kostýmu pařezu. Protáhnu si ztuhlá záda. Už zase potřebuju čůrat. Míjím podivný výjev. Bedřich se marně snaží odtáhnout svou ženu od Renaty. Nevím, čím se Béd'ova manželka živí, ale v rukách má očividně sílu. Ta by snad přeprala i Bedřicha. V dlani ji zůstaly Renatiny vlasy. Je slyšet nepěkná slova. Sice byla opona zatažená v rekordním čase, ale podle zvuků za oponou určitě všichni diváci zatím neodešli a ty dvě jsou nadmíru hlasité. Odmítají lidé za oponou

jen uvěřit tomu, že víc už toho z pohádky o Sněhurce dnes neuvidí, anebo mají rádi senzaci?

Renata zdrhá. Podle všeho bývala kdysi v tělocviku dobrá. Vypadá to, že ji Běďova žena nedohoní.

„Tak to Renča dohrála. Největší drama se odehrává pokaždé za oponou,“ vyhodnotí situaci kulisák Fanda.

„Nesnáším násilí na ženských! Je to hnus!“ spustí zhurta Kamil.

A já si sama pro sebe říkám, že bude mít Renata z ostudy kabát. V našem městečku se nic neutají. A to se už celá natěšená chystala na čtenou zkoušku. Čekala ji role macechy v pohádce o Popelce. Role narcistických matek i macech jí jdou skvěle. Nejednou se při nich osvědčila.

Ina se v kostýmu Sněhurky schoulila v bolestech k zemi. Obdobně jako po zakousnutí do otráveného jablka. Jitka, o které se traduje, že všude byla a všechno ví, Ině cosi napovídá.

Kulisák Fanda zděšeně zakřičí: „Proboha, to ne! Ina snad do všeho ještě teď hodlá rodit! Do prdele! No, to je zas den! Dejte od ní někdo dál tu rakev, ať ji hned nezamaže krví! Já zatím odklidím kobereček s hříbky. No nečumte na mě tak! Musím všechny zapůjčené kulisy vrátit do školky v pořádku. Jinak nám příště naserou.“

Jitka zostra zahuláká: Dorko, nestůj tam jak solný sloup a vyžeň všechny! Hlavně Fandu, ať nemá blbý kecy! Hovno tomu rozumí!“

„Prosím, odejďte všichni odsud,“ žadoním nesměle.

Uposlechne mě jen značně nasupený Fanda. Andrea pobaveně sleduje porodní divadlo, zatímco zbytek trpaslíků se do sebe vzájemně

naváží. Bedřich sedí apaticky opodál. A Renata mezitím zřejmě dál někde uhání s Bedřichovou manželkou v patách.

„Kurva, táhněte do prdele, trpaslíci zasraný! Porod není žádný divadlo,“ dodala větší důraz, hlavně však naléhavost, mým předchozím slovům Jitka.

O poznání smířlivěji směrem k Béd'ovi pak dodala: „I ty, rejžáku. Ty taky.“

Osaměla jsem na jevišti jen s Jitkou a Inou. Tak ráda bych byla užitečná, ale na nic si netroufám. Navykla jsem si jednat a žít jen podle pokynů.

„Dorka, zjisti, kdo je schopný Inu urychleně odvézt do porodnice, dřív než se všichni rozutečou! Řekni Andree, ať ti pomůže. Najdeš ji určitě hulit před boudou.“

Ina hlasitě zasténá. Zmocní se mě panika. Jitka zas byla důležitá jak půlmetrové hovno u silnice, jak by řekl jeden můj kolega. Mám-li být upřímná, čím dál víc ji nemusím. Nicméně jde tu o Inu, a ta mi nikdy nic zlého neřekla ani neudělala.

Dle pokynu se snažím. Začnu u kulisáka Fandy, který má jasno v tom, že si nenechá zasvinit auto. Pak oslovím Prófu, Kejchala, Rejpala, Stydlína, i Štístka. Nakonec i budoucího otce Šmudlu. Bohužel bez větší odezvy u všech. Trpaslíci požili alkohol na kuráž před představením. Jediná střízlivá jsem tu podle všeho já a biletářka Stáňa, které řidičák v sedmdesáti sebrali. Se svým Fiatem Pandou jezdím natolik pomalu a i přehnaně opatrně, že coby rychlá spojka do porodnice určitě nejostřejší tužkou v penále nebudu. Taky je otázka, jak bych rodící Inu do Pandy vměstnala. Andrea své papíry propila.

A rejža je na sračky, i kdyby se chlastu ani nedotkl. Za dané situace by to nejlíp odřídila právě Jitka, ale nemám odvahu jí cestu do porodnice navrhnout. Kéž už někdo zavolal tu sanitu. Měla jsem to udělat sama, a to ještě před tím, než jsem takhle nesmyslně začala jednoho po druhém obcházet, abych u každého zkusila škemrat.

Jak mně se nechce zpět za Jitkou, to se snad ani vypovědět nedá. Určitě mě seřve. A potvrdí si už tak dost nevalné mínění o mé osobě, jaké si vytvořila už při našem prvním setkání. S rozechvělou odhodlaností se nakonec přesto navracím na scénu, kde mě přivítá dětský pláč.

„Tak to bylo fakt rychlý! Ještě, že pocházím z prominentní rodiny zdravotníků. Mně už místo čtení pohádek máma před spaním vyprávěla o porodech. Co čumíš, Dorka! Zajdi nějak opatrně připravit Rostu na to, že se mu narodila holka. Namluv mu, že to druhé bude kluk. To většinou zabere. To jediné by mohlo našeho novopečeného tatíka uchlácholit.“

Podlomí se mi kolena. Taková nespravedlnost! Sama jsem ji zažila. První dceři se pohlaví odpustí, ale nedej bože, aby se o pár let později rodina rozrostla o další holčičku. Ta pak zpětně vyžere zklamání i za tu prvorozenou. A ponese si to s sebou celý život, přičemž sama dobře vím, že něco takového se hodně pronese.

Bude i téhle holčičce scházet mužský vzor? Pokud jde o vztahy, jsem asi značně naivní, a to i proto, že mi táta a ani jeden z dědů svůj mužský svět nezřejmil. To ovlivnilo nejen mé vztahy s muži, ale ve své podstatě i fungování ve vnějším světě.

Tátovi snad ani nedochází, že měl ve svých rukách, v jakou ženu dospěju. Nabyla jsem dojmu, že jsem pro svého tátu nezajímavá, nudná a málo atraktivní. Právě to formulovalo mé ženství. Pořád nějak předpokládám, že úplně stejně jako můj táta mě vnímají všichni zástupci mužského pohlaví.

Všechny mé vztahy měly jedno společné. Do každého z nich jsem vstupovala s tím, že je jen otázkou času, kdy znovu pocítím bolest z odmítnutí ze strany dalšího muže. Doteď jsem v přítomnosti všech chlapů rozpačitá. I když vůbec o nic nejde a pramálo mi na tom kterém záleží, bývám rozrušená a chovám se neobratně.

Jo, stávalo se, že o mě nějaký kluk projevil zájem, ale od toho okamžiku jsem začala pochybovat o jeho zdravém rozumu. Nepřipouštěla jsem možnost, že bych právě já mohla nějakého normálního kluka něčím zaujmout a třeba i přitahovat. A to se nezměnilo. Nepovažuji se za ženu hodnou pomilování ani kdovíjakou partii. Zábavná taky nejsem. Navíc jako citově závislý zoufalec jsem nejednou uvízla v prapodivném vztahu a náležitě to obřečela. Dělá mi problémy nejen vztahy navazovat, ale hlavně si je udržet. A ze všeho nejobtížnější je pro mě unést bolest z dalšího zklamání. A tak jsem se rozhodla něčemu takovému jednou pro vždy předejít tím, že už žiju radši sama.

Rosťa si kostým Šmudly potřísnil rumem. Ten snad půjde vyčistit celkem snadno, ale jestli neubere na tempu, brzy si ho i pozvrací.

Halasně mu oznamuju: „Rosťo, máš dceru.“

„Dovolali jste se? Přijede sanita brzy?“ vyslovím hned pak do prostoru.

„Jo, Doubravko, měli by tu být každou chvíli,“ uklidní mě Zdenda, který pěchuje vypůjčený kostým Stydlína do velké igelitové tašky.

Otec novorozeného děvčátka zarytě mlčí. Tváří se kysele, ale díky rumu i celkem statečně. Všichni víme, jak moc snil o pokračovateli rodu Králů. A to natolik, že ani nechtěl znát pohlaví svého potomka dřív. Gynekolog nedopatřením nad ultrazvukem promluvil v ženském rodě, a tak jisté podezření Rosta měl. Mužská část osazenstva souboru ho však uklidnila tvrzením, že měl jeho potomek Rostík jen pindíka schovaného mezi nožičkami, proto ho ultrazvuk neodhalil. Bob připustil i možnost, že ho má chlapeček malého po tátovi. Rosta se tehdy rozzuřil, až z něj šel strach, ale nakonec k fyzické potyčce nedošlo.

Zeptám se zvědavě Rosti na jméno pro holčičku, protože se mi nechce zpět za Inou, která je stále v péči Jitky. Pokud se dobře pamatuju, tak o dívčím jménu nepadlo nikdy ani slovo.

„Já nevím. Dorka. Mně je to fuk. Naprosto. Na něco takového, jako jsou holčičí jména, se mě neptej! Já chtěl krále rošťáků. Rosťu. Dokážeš to do prdele pochopit! Snad to druhé bude kluk,“ zadoufá nahlas Rosta.

„Třeba i to druhé bude holka!“ pronesu vzdorovitě.

„Dorko, ty umíš potěšit, jen co je pravda. Ty radši už mlč,“ zkonstatuje Běďa zrovna chvíli, kdy se v zákulisí objeví Stáňa v doprovodu dvou sanitáků.

„Třeba máš jen dítě s tou nepravou,“ přihřeje si svou polívčičku Andrea.

Snad si Rosťova dcera podle jakéhosi podvědomého vzorce nenajde v dospělosti za partnera stejného vola jako je její táta. Despotického a výbušného. Rosťa na Ině ani v době těhotenství urážkami a kritikou nešetřil. Ina si sama sebe neváží, jinak by si to nenechala líbit ani z poloviny. Očividně ji celé těhotenství trápily obavy, jestli jim vztah s Rosťou vyjde a toužebně si kvůli tomu přála porodit syna. Utěšovala se tím, že Simona je na tom ještě hůř, protože tu ten její navíc mlátí.

Inu i s miminkem převzali od Jitky do své péče odborníci. Jitka jim dál udílí rady, dokud se za nimi nezavřou dveře sanity.

„No, tak to oslavíme u mě v hospodě, ne?“ navrhuje pobledlý Běďa.

„Novopečený otče, každé dítě se přece musí patřičně zapít! I když ti ten kluk protentokrát nevyšel,“ přidá se Kamil.

„Já nemůžu, spěchám hlídat vnuka,“ omluví svou hospodskou neúčast Břěťa.

„Rosťo, už bys mě jít, abys nepozvracel kulisy,“ vyhazuje Rosťu kulisák Fanda.

„A budu hrát Popelku?“ zajímá se Andrea.

„Andrejko, má se vrátit Simona,“ zhatí její plán hned v zárodku Běďa.

„Rejže, já bych byla lepší Popelka než Simona. Beztak bude zas pomlácená. A ke všemu se teprv před dvěma týdny vrátila z blázince. Třeba jí hrabe. Stejně je to pinda, že se nechala nějakým psychoušem málem přizabít. Proč zrovna já mám vždycky vyžrat ty

nejnehratelnější role?“ chce vědět Andrea a vpíjí se svýma tmavýma očima do těch Bedřichových.

„Simča má jen smůlu na chlapy. To se může stát každé. I tobě. Nechci nic přivolávat, nebo ti, Andreo, něco zlého přát, ale jsi ještě mladinká. Taky můžeš narazit během života na toho nepravýho,“ zastane se nepřítomné Simony staříčká Stáňa.

„Andrejko, nevím, nevím, nevím. Ještě to zkusím zvážít, jo, ale Simoně jsem roli Popelky už slíbil. Určitě napříště, až dohrajeme Popelku, budeš mít už odteď u mě zamluvenou pořádnou roli,“ přislíbí Andree Běďa, který úspěšně odolal jejímu svůdnému úsměvu.

„Beztak je to hraní nanic, když se člověk po dermošce nedočká ani děkovačky,“ posteskla si Renata. Ani jsem si nevšimla, že je zpět mezi námi. S pocuchaným účesem. A tváří se vzpurně.

„A to jsme určitě lep-čí než Či-no-he-rák,“ zablábolí opile Rost'a a zakousne se do umělohmotného jablka určeného pro Sněhurku. Pak zasténá a odhodí atrapu ovoce opovržlivě za sebe.

„To otrávený jablko mám půjčený z místní školky, ty magore! Teď na něm jsou otisky od tvých zubů,“ vynadal Rost'ovi kulisák Fanda, který dostal jablkem po hlavě.

„Tak moc rád bych si už taky někdy zahrál nějakýho pořádnýho záporáka,“ zasní se Břeťa, který kupodivu stále za vnukem neodešel.

Tak to by Břeťa mohl třeba hrát mého tátu, napadne mě. Pokud by měl dobrou náladu, byl by vtipný a zábavný. Všechno by bylo fajn. Zato, když by se vrátil z práce špatně naložený, jeho zuřivost by dokázala zaplnit celý kulturák.

Coby otec nebyl můj táta ani v dobrém rozpoložení nijak angažovaný, ale vůči mojí ségře z něj hněv nečísel. Obdivoval totiž její prostořekost. Ta si mohla mu dovolit říct cokoliv. Já se před ním bála i jen hlesnout. Pokud na mě přeci jen nasměroval někdy svou pozornost, to pak z něj vyšlo pokaždé něco posměšného. Taky si nevzpomínám, že by mě ukládal do postýlky nebo mi četl pohádku. To však, kam má paměť sahá, nečinil ani v případě mé starší sestry. Poprvé v životě mě objal, až když jsem se po rozvodu psychicky zhroutila. A doteď nevím, zda to nebylo jen proto, že při tom měl diváky.

Jako bych byla pro vlastního tátu prašivá. Jeho odmítání jsem prožívala hodně bolestně. Musím se přiznat k tomu, že když jsem už jako starší ve vaně máchala prádlo celé naší rodiny, tátovy trenky jsem z vody do ždímačky přemístila bez jediného máchnutí. A navíc jsem je při tom ostentativně držela dvěma prsty jako použitý toaletní papír. Co jsem si od toho slibovala? Nevím. Asi jsem si podvědomě říkala, že když táta ignoruje mě, nebudu se já dotýkat něčeho tak osobního, jako jsou jeho trenýrky.

„Béd’o, zaslechl jsem v kuloáru, že rozšíříš soubor o novou herku. Pěkná?“ zajímá Davida.

„Jen, aby to nebyla nějaká nafoukaná primadona,“ záupí Andrea.

„Žádnou fiflenu namyšlenou, co chce být protěžovaná, tu nechci,“ přidá se Renáta, která stále věří, že zůstane i po dnešní rvačce s Béd’ovou manželkou součástí Opony. No, možné je všechno. Snaživě se k Béd’ovi tulí.

„Kolik jí je? Nějakej mladej kus? Koťátek není nikdy dost,“ rozvine Davidovu myšlenku dál Bob.

„Je jí něco kolem třiceti. Tedy podle mého odhadu. U těch silnějších se věk špatně odhaduje. Není z Lesanova. Bydlí ve Smrčinách. Náhradu za Inu potřebujeme jako sůl. Hrála dobře, ale odteď už bude mít jiné starosti a zpátky na led jen těžko naskočí.“

To snad i Rosťu čekají rodičovské povinnosti, proletí mi hlavou. Bohužel mnozí otcové ochotně přenechají dcery na starost svým ženám. Možná s malým Králem by velký Král trávil času víc. Se svým jmenovcem by třeba probíral kdeco, zatímco s nechtěnou dcerou v lepším případě ztratí pár slov, a třeba jen kousavých. Tak ji nikdy opravdově nepozná. Proč se většina chlapů cítí méně zodpovědná za výchovu dcery než syna? Snad jen krásu dcer v lepším případě připíšou svým genům, ale to je asi tak všechno.

„Běďo, proč se na ty pohádky už nevykašleme? A vůbec nejsem nadšená, že máme jet hrát pro pépěčka,“ vyčítavě zahuhlá Renata z Běďova klína se sušenkou v puse.

„Jo, to, mě, rejžo, taky irituje,“ přidá se Andrea.

„Je to jen jedno představení,“ chlácholí obě Běďa.

„Zvládnout dnešní děti dá pořádně zabrat. A udržet jejich pozornost ještě víc. To, že během představení vyrušují, se bohužel stalo obecnou normou i u dětí v tomhle městě,“ vysloví se Stáňa.

„Je důležitý se nenechat rozhodit. Musíte prostě jít přes ně,“ promlouvá k nám Bedřich.

„Už jen ty jejich zasraný mobily! Až já budu mít děti, ty budou jinak vychované. A hlavně hodně úspěšné,“ věří si Andrea.

Mě i moji ségru vychovávala stejná matka. Narcistická matka. Se ségrou i tak nehrajeme v životě tutéž roli. Obě jsme však shodně nabyly přesvědčení, že budeme oceňované pouze za to, co uděláme, nikoli za to, jaké doopravdy jsme. Ve všem ostatním se chováme každá naprosto jinak. Má prvorozená ségra dokazuje celému světu svou hodnotu. A opravdu v mnoha věcech nadprůměrně vyniká. Stala se z ní perfekcionistka. Já za ní klopýtám. Od narození. Vždy byla čtyři roky napřed. A taky nemám kloudnou hodnotu. Ségra je doteď úspěšně i vdaná, zatímco já už pár let rozvedená. Vzala jsem si ve dvaceti prvního kluka, který o mě stál. S vědomím, že stejně nemám šanci v ničem uspět. Jako bych svůj život vzdala už kdysi dávno, ještě jako úplně malá.

A ač je se ségrou náš životní styl tak odlišný, šťastná nejspíš nebude ani jedna z nás. S ní se coby s prvním dítětem v širším příbuzenstvu rodiče i prarodiče chlubili. Možná proto si víc věří. Děda z matčiny strany byl do ní blázen a tátova máma ji předváděla po celé vesnici jako narcistický klenot.

Krátce po mém narození jsme se přestěhovali na městské sídliště daleko od prarodičů. Ke starší sestře už v té době měli příbuzní vytvořený bližší vztah, ale mě takřka neznali. Podle toho se k nám o prázdninách a při návštěvách chovali. Nedostávalo se mi stejného zájmu, ocenění ani povzbuzování. Se mnou ani prarodiče a strejda s tetou nezažili nic poprvé jako v případě mé sestry. Třeba i proto před každým odmala klopím zrak, zatímco ségra je až nevídaně průbojná.

„Dorka, co ty pořád jen tak mlčíš?!“ vytkne mi Běďa.

Vím, že to, o čem přemýšlím, by ho nezajímalo. Natolik ho už za ty dva roky znám. Bedřich nad vším nehloubá. To já sama sobě nerozumím. Proč třeba mám ve všech aspektech života sklon přehánět? A proč bývám nadmíru tolerantní k netolerantnímu chování vůči sobě? Jen proto, že jsem na to zvyklá?

Narcismus se u lidí může projevovat v rozmezí několika příznaků až po plně rozvinutou poruchu osobnosti. V jaké míře narcismem trpí moji rodiče, v jaké já, v jaké třeba zrovna takový Běďa?

„A jak se naše nová posila vlastně jmenuje?“ přinutím se k nějaké neškodné otázce.

„Radka. Radka Nováková,“ odpoví mi Bedřich.

„Jméno Novák se kdysi dávalo dětem odloženým u kostela. Nebyl znám jejich původ, a tak se všem nalezcům zkrátka říkalo Nováci, ve smyslu ten další nový, aby se takové děti odlišily od těch s rodokmenem. To jste nevěděli, že jo?“ důležitě nám objasnil historii Radčina příjmení Kamil.

„Tak třeba já to slyším poprvé. Jen doufám, že ta Nováková bude lepší herečka než Dorka. Víc roští už soubor nepotřebuje. Ani pařezů. Taky jde o to, aby dokázala hrát z voleje. Všichni víme, že kolikrát na nějaké velké přípravy není čas. Taky musíme všichni, tedy až na Davida, chodit do práce. Nejde zkoušet donekonečna. Nerada bych přišla jako nápověda o hlasivky,“ zkonstatuje znalecky Jitka a já potlačím v obou svých očích minimálně jednu slzu.

„Až se dobře vdám, tak už do cestovky taky nebudu muset. Zůstanu jako žena v domácnosti,“ zasní se nahlas Andrea.

Fanda

„My, my, my, my, mo, mo, mo, mo...“ vydává ze sebe David a procvičuje přitom i své urostlé tělo.

„Sakra, Davide! No tak, slyšíš mě?! Musíš to dělat zrovna tady?!“ nesouhlasí s Davidovým počínáním kulisák Fanda.

„Do prdele a kde jinde to mám asi dělat? Šatna malá. Na dámskou bych rád, ale tak bych přišel do řečí, což si jako šťastně ženatý chlap nemůžu dovolit. My, my, my, my, mo, mo, móooo...“ trvá si na svém David.

„Davide, nesar! Za deset minut začíná čtená Popelky. Musím to tady připravit. Myslíš, že po tomhle, co tady předvádíš, budeš líp hrát? Za nás se to nedělalo.“

„Taky to podle toho vypadalolololo. Máš s tím, že jsem tak dobrý, nějaký problém, ty bývalý herče?!“

„Jen mě hází trochu do deprese, že co nevidět dorazí Bedřich a nebudete si mít kam sednout. Ty jsi mi, Davide, i se svými hvězdnými manýry, u prdele, ale dobře víš, jak si rejža zakládá na tom, aby bylo vše včas nachystaný. Jsem solidní, byl jsem a vždycky budu. S tím se smiř. A nechtěj, abych ti řekl, co si myslím o tvém šťastném manželství.“

„Jediného solidního člověka jsem, Fanouši, viděl, když jsem se po ránu dlouze zadíval do zrcadla.“

„Neviděl jsi tam spíš narcise? Pýcha předchází pád. Osobnost, to je to, co je na jevišti rozhodující, ne nějaké akrobatické cviky. Hrát se každý naučí tím, že hraje s láskou.“

„Tak kde jste kdo?! Začínáme! Pokračujeme. Čtená Popelky! Všichni hned na plac! Fando, proč ještě nejsou připravené židle?! To je nějaká inovace, že se bude číst vstoje?! Do prdele, tady není na nikoho spoleh!“ huláká hřmotně Bedřich. Přivedl dnes na zkoušku i svou manželku. Od minule si ji totiž kupodivu pamatují.

Z čtené zkoušky mám pokaždé zdrcující dojem. Na smrt unavení členové souboru Opona po většinu času kašlou. Do dlaní i na Běďu, který bývá na pokraji nervového kolapsu. Někdy se na čtenou ani všichni nedostaví.

„Tak ty židle! Kolikrát to musím, Fando, připomínat?! Dřív než začneme a náš líný kulisák se konečně rozhybe, aby každému pod prdel přistrčil jednu židli, vám představuji mojí drahou choť Ludmilu. Bude mít odtěď jako inspicient na starost technickoorganizační dozor nad průběhem každého představení a samozřejmě i všech zkoušek. Dále, a to jen tak na okraj, vám oznamuji, že na základě dlouhodobě špatné reakce kritiky i diváků Oponu definitivně opustila paní Renáta. Zkrátka její herecký výkon nebyl dostačující.“

„A o jejích morálních kvalitách radši ani nemluvit,“ podotkne Běďou podváděná manželka.

„Nechápu, proč najednou, po tolika letech, potřebujeme inspicienta?“ podiví se s hranou nevinností Fanda, který kulisáka v Oponě dělá od doby vzniku souboru.

Běďa ho mlčky zchladí pohledem a Běďova drahá choť se zatváří dotčeně.

„Nechci být příliš troufalý, ale spíš by to chtělo ještě jednoho kulisáka, když Mílu věčně berou záda nebo se na aspoň vymlouvá,“ nedá se odbýt Fanda.

„Teď máte čtenou zkoušku. Tak konec přihlouplých keců a dáme se do práce! Plkat můžeš, Fanouši, až po zkoušce!“ zavelí Běďa.

„Našli se i tací, kterým se to posledně líbilo,“ zašeptá mi do ucha Fanda a já se vyděsím, že ho Běďa nebo Ludmila slyšeli a odedávna budu spojována s Fandovým kverulantstvím.

„Popelka, pohádka o třech dějstvích, scéna s macechou a dvěma dcerami. Vlevo dveře do ložnice, vpravo dveře do předsíně, uprostřed kuchyňský stůl a tak dál a tak dál. Vstoupí Popelka. Kde je Simona? Copak neví, že máme čtenou zkoušku?“

„Asi jí zase pěstí pohladil ten její borec,“ pronese škodolibě Andrea.

„Dobře, budu číst tedy její roli já. Holoubci moji milovaní!“ smířlivě pronese Běďa.

„Píp, píp, píp...“ soustředím se pekelně na svou první mluvenou roli. Víc textu bohudík nemá.

Všimnu si, jak se Andrea zle ušklíbila. Pak bojovně pozvedla bradu a přerušila mě v pípání slovy: „Paní Ludmilo, je moc dobře, že se zhostíte velmi náročné práce inspicie. I já si myslím, že v každém pořádném divadle nesmí chybět. A moc vás prosím, zvažte, zda bych mohla přestat hrát ponižující štěky, tedy momentálně tak jako Dora přiblíble pípat. Hodila bych se na roli Popelky. A váš manžel Bedřich by se tak už dnes mohl plně soustředit na režírování. Myslím, že jeden

holub, Dorka, bohatě stačí. Druhého ptáka Fanda zhotoví z papíru a Doubravka může pípat za oba“ navrhla změnu obsazení rolí ctižádostivě Andrea.

„Já vám nebudu ke všemu dělat ještě nějakýho blbýho ptáka! Už takhle nestíhám. Vždyť přeci víte že jsem zas zůstal sám, protože našeho Milouška bolí zádíčka, a tak se radši fláká doma, než aby tady máknul,“ rozčilil takový návrh vznětlivého Fandu.

Běďovi z mobilu hraje jeho vyzváněcí melodie „Hospůdko známá na návsi...“

„Nezapomeňte řeč!“ zavrčí směrem k nám.

„Každé divadlo musí mít svého Čurdu,“ rýpne si Kamil a já nevím, zda ta narážka platila mně anebo byla namířena na Andreu, případně tím Čurdou myslel nás obě. Andrea zatím na jevišti taky neřekla ani to paní, nesu vám psaní. A stejně jako já by mohla být vděčná za to, že si v Popelce před publikem aspoň zplna hrdla zapípá.“

„Kamile, to od tebe není hezký,“ napomenula Kamila staříčká Stáňa.

„Tak tohle do Opony, Stáňo, nezaváděj! Buď tak laskavá. Já se nenechám nikým buzerovat. A už vůbec se nenechám sekýrovat starou babou. Ty víš, že nesnáším násilí na ženských všech věkových kategoriích, ale i tak si na mě dej velký pozor. Od kdy se na herce povyšují uvaděčky? Nezapomínej na to, že jsi jen a jen biletářka“ dotčeně se ohradil Kamil a celkem zbytečně nám všem připomněl pozici, kterou Stáňa v ochotnickém divadle už roky zastává. Od doby, kdy ovdověla, prý nevynechala žádnou zkoušku, ani tu čtenou, a to i v době, kdy já součástí Opony ještě nebyvala. Cítí se osaměle

v pronajatém bytě, kam se uchýlila po smrti manžela. Byt, ve kterém žili, se stal předmětem dědického řízení. Na vyplacení dědického podílu pro syna z manželova předchozího manželství peníze nesehnala. Narychlo se přestěhovala, protože ji vyhrožoval tím, že má na byt kupce a dostane ji odtamtud živou nebo mrtvou. V novém domově Stáně dělá společnost jen plíseň na zdech. Sní o pejskovi, ale žádné zvíře jí majitel bytu doteď nedovolil. Několikrát ho zkoušela uprosit, uplatit i uplakat. Psího nebo kočičího nájemníka dál striktně odmítá.

Zalituju, že jsem neměla takovou mámu jako je Stáňa. Takovou, která by se mě upřímně a opravdově zastala. Ta moje se na mě jen odvolávala, pokud to bylo v jejím zájmu. Ztrapňovala mě a přiváděla do rozpaků tím, jak svá přání mistrně přehrávala na mě. Například údajně kvůli mně nás obě přihlásila na jógu a pak s odvoláním na můj špatný zrak se dožadovala místa přímo před cvičitelkou. Hanbou bych se propadla, jenže tělocvična byla v přízemí budovy a už nebylo kam.

A jelikož takových situací se událo víc, okolí mě brzy začalo spojovalo s její sebestředností. Někdo si i myslel, že máma jen zastává roli mé mluvčí. Jako rána pěstí mezi oči bylo slyšet, že jsem stejná. I přímo od ní jsem to slýchávala.

Nelze asi vyrůst v hnízdě sebestřednosti a zůstat takovým prostředím netknutá. Nasála jsem narcismus do sebe. Milostné vztahy ze mě na světlo vytáhly i mé vlastní narcistické tendence, a to i ty nejhluběji uložené. Kdy v životě jsem přestala řešit, jaký je kdo člověk, zda projevuje empatii a jestli opravdově miluje sebe i druhé? Proč neřeším, zda mi je jiný člověk blízký svým smyslem pro humor,

anebo mě jen rádo by vtipnými průpovídkami ponižuje? Je pro mě těžké s někým nacházet společné zájmy nebo obdobnou životní filozofii, když jsem žádnou filozofii ani koníčky nikdy neměla, dokud jsem se nedala na ochotničení. Neodradí mě, pokud někdo svět vnímá černobíle, protože to já taky.

A v mých přátelských vztazích to není o moc lepší než v těch milostných. Ač jsem tolerovala kdeco, občas ve mně cosi přepne a já po vyslechnutí zraňujících slov vezmu do zaječích. Nedokážu se doteď ohradit, když mě některé věty zabolí a vysvětlit si je s dotyčným. Během dosavadního života jsem tak snad v žádném vztahu nebyla autentická. A než abych někomu řekla, ať něco nedělá, radši svůj odpor v sobě potlačím a tvářím se tak, že se nic neděje, dokud nezdrhnu.

Jako většina dcer narcistických matek se obávám komunikace se ženami kvůli možným požadavkům z jejich strany. Jedná se jen o jakýsi přenos z dětství a bojím se, aby mě jiná žena emočně nevysála? Dokud jsem byla mámě nablízku, stále něco požadovala a svými nároky mě naprosto pohltila. Veškerý volný čas jsem musela věnovat jí, pokud to tak chtěla. Zakopaná fena může být i v tom, že přitahuji ženy podobné mojí mámě, tedy soutěživé a žárlivé, které rády přehánějí své úspěchy a rády někoho shazují a lidem něco nalhávají. Jednají tak, jako by byly důležitější.

V neutěšeném manželství mých rodičů jsem mámu litovala a časem si mě přetáhla na svou stranu. Stala se ze mě její pečovatelka, což bylo žalostné. Pokud jsem v pubertě někam šla, brala jsem ji všude

s sebou, protože jsem nechtěla, aby se cítila osaměle a byla sama doma smutná. A ona to považovala za samozřejmost.

Netrpím alergií na pyl ani prach, ale jsem alergická na lidi, kteří si o sobě myslí, že jsou výjimeční a jedineční a že jim doopravdy můžou porozumět jen ti nejlepší z nejlepších. Vadí mi, když se někdo chová jako moji rodiče. Ti taky žijí v přesvědčení, že si zasluhují jen to nejlepší a nárokují si výjimečné zacházení, nebo alespoň výrazně lepší než v případě ostatních smrtelníků.

Už mě taky unavuje pořád někoho přehnaně obdivovat. Nechat se využívat někým, komu chybí empatie, jako by se stalo mým životním údělem. Žádného narcistu ani v pozici rodiče nezajímá, co potřebuje někdo jiný. A tak mě narcismus rodičů vystrkal z dětské životní role do zákulisí a odtud doted' přihlížím, jak místo mě v mém životě hraje loutka vytvořená mými rodiči. V mezilidských vztazích narážím i na to, že nemám v oblibě plytký humor a povrchní jalové řeči.

Není tajemstvím, že narcisté pořád někomu něco závidí a bezdůvodně si stěžují na to, že kdekdo závidí jim. V rámci možností si udržuju od lidí odstup, abych nenarazila na dalšího povýšeného člověka, který se mnou bude jednat arogantně. Sebestřednost mnohých narcistů mi připadá až jako zajímavý přírodní úkaz.

Ze všeho nejvíc bych si přála stát se sama sebou, třebaže flashback z dětství chodí všude se mnou. Chci začít žít nějak jinak. Nově. Beze strachu s ostatními mluvit, a teď nemám na mysli provozování brutální pravdomluvnosti. Přímo a jasně něco vyjádřit je pro mě těžší,

než by se na první pohled mohlo zdát. Tam tomu asi bývá, když s tím člověk začínám až ve dvaatřiceti.

Je můj život jen zvyk, studená železná košile, kterou do své smrti nesundám? Budu se i já někdy držet svých vlastních hodnot? Tedy až je naleznu. Přestanu si připadat jak narcistická mucholapka? Nejednou mě totiž napadlo, že i kdyby se v místnosti vyskytoval jen jeden jediný člověk s narcistickou poruchou osobnosti, okamžitě by ve mně zavěřil potenciálního citového masochistu hledajícího svého sadistu.

„Držte huby! Tak to nám ještě chybělo! Když se to sere, tak se to... No nic. Bylo mi dosti nevybíravě oznámeno, že máme s okamžitou platností zákaz hrát pro smrady. Dlouze mi ten úředníček z magistrátu vysvětloval, že v nás spatřuje ohrožení mravního něčeho, no jako, že nejsme pro děcka... ten správný příklad. Tak to jsme v loji!“

„Pro dospělé hrát můžeme?“ snaží se pozitivně myslet Zdenda.

„Ono už snad bylo i načase, abyste se předvedli i před dospělým publikem,“ okomentuje tuto zvěst posměšně Fanda.

„No, že ty toho tolik nahraješ!“ nenechá si to líbit Běda.

„V tom novém, co tedy budeme hrát namísto Popelky, bych konečně měla dostat příležitost. Nějakou větší,... no možná i ... hlavní roli, co myslíte, paní Ludmilo?“ otáže se s hranou stydlivosti Andrea.

„A jak se, slečno, jmenujete? Asi byla chyba, že mi vás všechny manžel nepředstavil,“ zalituje Ludmila.

„To máte, paní Ludmilo, naprostou pravdu. Taky není fér, že já, se svým talentem, doposud jen chodila okolo divadla. Nepřičichla

jsem ke kloudnější roli, protože jsem hrála samé štěky. Ráda vám, paní Ludmilo, všechny představím,“ tetelí se Andrea vidinou, že získala svou pověstnou úlisnou přítulností a libým hláskem v Bédřově manželce spojenkyni.

Bédřa nespokojeně zafuní a protočí panenky vzhůru, ale manželce si nedovolí odporovat.

A tak Andrea s rozmáchlým gestem začne jednoho po druhém Ludmile představovat: „Já jsem Andrejka, tamhle stojí Dorka, vedle je nová, jmenuje se...

„Radka“, napoví Andree samotná Radka.

Andrea hned poté důležitě pokračuje: „Ještě s námi někdy hraje Simona. Ta chybí. A nejhorší na celé skutečnosti je, že svou dnešní neúčast řádně neomluvila. Neobtěžovala se. Jistě pochopíte, že herečka s takovým morálním charakterem není hodna toho hrát v Oponě hlavní role. Především vám, jako inspici, bude povinna vysvětlit, co důležitějšího, než čtenou zkoušku, měla dnes na programu. No, obrázek o Simoně jste si už udělala. A já přejdu k hercům. Zprava doleva stojí Rosťa, Kamil, David, Bob, Břěča a Zdenda. A ta stará ženská za nimi, to je jen uvaděčka Stáňa. A ten vysoký chlap úplně vzadu, který dělá, že se ho to netýká, to je kulisák Fanda.“

„Tak to pro dnešek rozpustíme, když Popelka padla. Musím sehnat scénář. Ta bába, co nám chystala pohádky, se těžko přeorientuje na dospělé publikum, ale zkusím z ní něco vymámit,“ přislíbí Bédřa smutně a všechny nás opouští i se svou ženou Ludmilou.

„Pohádky pro dospělé? Nějaké porno? To by bylo fajn,“ pokusí se o vtip Bob, ale nikdo se nezasměje.

Dívám se za postarším manželským párem. Svým vzhledem i chováním mi Bedřich připomíná mého do sebe zahleděného táta. Ani tomu jsem svou existencí nepřinášela žádný užitek. Pokud doma nebylo něco na svém místě, tedy na takovém, které pro to on sám určil, vypukla okamžitě pohotovost. Daná věc se musela ihned začít hledat, aby se vrátila na předmětné místo, ač to z mého pohledu bylo pramálo důležité. Chová se stejně doma i Běďa? Stejně jako můj táta píše takovým tím obsedantním rukopisem s patřičnou grácií a soustředěností.

V Běďově přítomnosti se necítím dobře. Stejně tak jako v přítomnosti svého táty. Táta, kam mi paměť sahá, mě buď přehlížel anebo ponižoval. A posléze jsem si to zobecnila na všechny chlapy. Bohužel i na ty, kteří mi najevo city dávali. Vyznívá to jako totální blbost, já vím. To asi nejde vysvětlit, to se musí zažít. Nejedna holka dojde k závěru, že svou přítomností každého chlapa irituje nebo v nejbližší době bude. Ke všemu mi každý citlivý kluk byl hned podezřelý. V mém pojetí světa se muž vyznačuje naprostou citovou uzavřeností.

Skoro bych řekla, že si táta neváží žádné ženské. A to si sám nezapne pračku a uvařit dovede jen vodu. Musí se o něj mateřsky pečovat jak o velké rozmazlené dítě. Měl vůbec někdy někoho rád? Je zahleděný do sebe a dlouho jsem dávala jeho nedostupnost za vinu sobě. Toužila jsem náš podivný vztah změnit. Nějak se mu zalíbit. Vše možně jsem se snažila, aby ze mě mohl mít radost, i když jsem

současně věděla, že nikdy nezvládnou být Josefem ani dokonalou Doubravkou, aby si mohl říct: „Mé manželství je totálně v prdeli, ale aspoň ta Dorka mi dělá radost.“ Doted’ na sebe kladu přehnané nároky, protože každé další odmítnutí jakéhokoliv člověka mě bolí stejně jako to tátovo.

„Tak jak zvládáš bezesné noci a večery bez sexu, Rosťo?“ vyzvídá David.

„Navrhoval jsem Ině, ať se přesune s miminem do obýváku, abych se v ložnici pořádně vyspal, ale zatím jsem jí k tomu nedokopal. Prý má potřebu být mně nablízku. O víkendu postýlku přestěhuju, ať chce nebo ne.“

„A jaké jméno jste pro tu malou vybrali?“ předejde mě se svou otázkou Stáňa.

„Jasmína.“

„Tak to je hustý. A hodný dvou umělců. Tak jen ať Jasmína Králová není šeredná po tatínkovi,“ zavtipkuje Bob.

„Nepřipadám ti dost hezký, Bobe? Já takový typický hezoun?“ podívá se tomu Rosťa.

„Tak nejsem buzna, aby se mi líbili chlapi. To tady náš Zdenda, to je jiná liga,“ vysloví Bob a popláká Zdeňka po rameni.

„Takhle, Bobe, před paní Ludmilou nemluv!“ okřikne ho Andrea.

„Nevím, jak vy, ale já odcházím, když se nic nekoná. Vystřídám aspoň dřív ženu při hlídání vnuka,“ oznámí nám Břeťa a aniž by čekal na naši odezvu, razí si mezi námi cestu.

David po chvilce zaváhání vyndá kastrůlek s večerí, který mu, tak jako jindy, nachystala jeho žena. Nabízí Radce kachnu na

pomerančích. Ta se chvíli upejpá, ale pak polovinu kastrůlku hltavě sní.

„Zrovna toho, že by Radka mohla umřít hlady, bych se já nebála,“ podotkne žárlivě Andrea.

Davidova manželka nejspíš ani netuší, že na její speciality balí David ženské. Nikdy jsem ji osobně nepoznala, ale vařit umí dobře. Sama jsem měla tu čest její kulinářské umění ochutnat. Při výběru chlapa do manželství tolik talentu neprokázala. Třeba jen nechtěla zůstat svobodná. S nálepkou staré panny. Vysvětluju si to tak, že si s Davidem na sebe zbyli, ale kdo ví.

Já jsem asi ta poslední, kdo ji může kritizovat. Vstupovala jsem do manželství s vidinou vytouženého budoucího bezpečí. Naprosto jsem při tom ignorovala skutečnost, že jsem si nechala navléknout snubní prstýnek od toho nepravého. Narcistického. Ono mi citové týrání připadalo po tolika letech u nás doma snad jako něco naprosto normálního. Můj bývalý se vyznačoval tím, že býval duchem nepřítomný, pokud ze mě zrovna neměl nějaký užitek. Často jsem od rodičů slyšela, jak strašný jsem sobec, až mi začalo jejich tvrzení připadat pravdivé. I proto jsem neočekávala kloudné zacházení a nesnažila jsem si ho “sobecky“ vynucovat.

Včera mi táta formálně kladl na srdce, abych na sebe dávala pozor. Svrběl mě jazyk. Musela jsem se hodně ovládat, abych mu nepoložila otázku, cože tak najednou, po tolika letech, se o mě strachuje. Nebyl tu pro mě, když jsem ho potřebovala. V době, kdy jsem byla malá a bezbranná, mě nechránil. Naopak mi svým chováním a řečmi ubližoval. Nic z toho jsem mu neřekla. Sama sebe jsem umlčela,

vědoma si toho, že by se mnou nejspíš pak už nikdy nepromluvil. Pokud věří tomu, že tím, že na mě finančně přispíval, pro mě udělal dost, vyvracet mu to nebudu. Z mého pohledu to bylo žalostně málo, i když si uvědomuju, že pořízení boxovacího pytle by ho vyšlo levněji.

Svým způsobem jsem vyrůstala jako sirotek, navzdory tomu, že jsem bydlela s oběma rodiči až do své dospělosti. Já totiž nežila s lidmi s živoucím srdcem. Do kamenných srdcí rodičů jsem se nevměstnala. A odchodem z domu jsem si taky nepomohla. Provdala jsem se za matku a otce v jedné osobě. Bývalý manžel ve svém nitru ukrývá to nejhorší z obou.

Až dnes dorazím domů, budu si čist. Třeba se i dokopu na folkový koncert. Pokaždé jsem ráda, když se k něčemu přiměju. Posouvá mě to víc směrem k sobě. Poslední měsíce usilovně hledám další vlastní aktivity, na něž pak vyrazím osamoceně. Dokonce v tom začínám nacházet i kouzlo. A časem třeba poznám někoho, kdo mi bude blízký, ale to se nedá naplánovat.

Odvahu a sebevědomí jsem na své životní cestě poztrácela, anebo jsem o to byla ještě coby lidské mládě okradena, těžko říct. Rodiče svůj vztah ke mně okleštili na výměnný obchod. Něco za něco. Dali mi život, fyzické tělo a očekávali, že jim svůj dluh beze zbytku splatím.

Při jakémkoliv filmu o silném poutu mezi rodičem a dítětem mám co dělat, abych se nerozbulela. A to jsem si navykla při sledování televize neustále opakovat, že je to jen film. Nechci už fňukat. Nemá smysl se litovat. Nejsem sama, kdo nezažil rodičovskou blízkost, koho se máma ani táta láskyplně fyzicky nedotýkali. Více lidem rodiče

nikdy nezazpívali. Někteří své děti zkrátka neutěší. Pohoupou je a pochovají, jen pokud se chtějí blýsknout před lidmi nebo pózují při focení a před kamerou.

Vůči rodičům ve mně zůstaly rozporuplné pocity. A nemám daleko k tomu je nenávidět. Jenže hodný holky takhle přece nemluví ani nepíší. Ty smějí vždy a za všech okolností jen odevzdaně a hluboce milovat. Nic špatného nesmí o rodičích říct ani na mučidlech.

Andreu doma podle všeho neučili, že o špatných pocitech se nemluví a že určité věci jsou tabu. Ve mě ta bolest, způsobená krutým nezájmem mámy a táty, i ve dvaatřiceti dál vězí. Odcházím z kulturáku mezi posledními. Na chodníku spatřím Inu. Pohupuje modrým kočárkem. Chudák. Jejího manžela jsem zahlédla muchloval se mezi kulisami s Andreou. Ten jen tak nevyjde. A Fanda bude zuřit, jestli poničí kulisy.

Ina mě pozdravila a dál houpe plačící dceru v kočárku. Bude vůči Jasmínce dostatečně mateřská? A jaká máma by byla ze mě. Nic si nenalhávám. Všechny ženské mateřské nejsou.

„Doubravko, David ještě nešel, vid’?“

„To fakt nevím, Ino,“ zalžu.

„A Andrea už šla?“

„Tak to taky, Ino, netuším. A jak se vám s prckem daří? Můžu se na Jasmínku podívat?“ snažím se hrát o čas.

„Mateřství je ve většině kultur až jakoby posvátná instituce, tak nevím, co ti odpovědět, aby to nevyznělo špatně. Jasmínka mi dává zabrat. A zakouším všelijaké pocity. Myslela jsem, že s dítětem můj

život konečně dostane smysl, ale dál mi připadá nesmyslný. Uvěřila jsem řečem o ambivalentním vztahu matky s dítětem. Zatím cítím jen prázdnotu. Třeba ani empatická neumím být. Budu stejná jako moje máma? Párkrát jsem si na to, že mě nemá opravdově ráda, postěžovala babičce s dědou. Pokaždé mě okřikli a dali mi za to facku. Pak jsem totéž zkusila nadnést před tetou z Hořic, ale ta mě umlčela taky. Pohrozila mi, že jestli ještě někdy v životě vypustím z pusy takovou hovadinu, přijde si pro mě sociálka a skončím v děcáku. I naše učitelka mi mé pocity vymlouvala a mámu omlouvala. A tak jsem vzala vinu na sebe, abych zůstala dál tou hodnou holčičkou v očích všech.“

„Ino, Stáňa pořád bojuje s plísní a majitel bytu od toho dal už definitivně ruce pryč.“

„S plísní a za pejska, vid’? Takže v jejím životě vše při starém. Bohužel.“

„Jo. To asi i pokud jde o Simonu. Dnes zas nepřišla. Ta taky nic moc nežije.“

„Radši to nikomu z Opony neříkej, ale odcházela z nemocnice, zrovna, když jsem šla do práce ukázat malou. Potkali jsme se ve vestibulu. Znáš to. Sverepě mi tvrdila, že těch pár stehů má proto, že blbě upadla, když spěchala na autobus, ale podle všeho ji ten její zas zmlátil. Doubravko, no řekni, co je to za úchyla! Před takovým hajzlem ji antidepressiva, co do sebe horem dolem cpe, neochrání,“ rozčílí se Ina.

„Ženu ani květinou neuhodíš,“ pronese pateticky Kamil. Ani jsem si nevšimla, že postával za námi. Neodcházel už přede mnou? Naskočí mi husí kůže, aniž bych dokázala vysvětlit proč. Sledoval nás?

Poslouchal? Třeba se jen pro něco vrátil. Nesmím být pořád tak podezíravá.

Snažím se odvést řeč jinam, aby Kamil pochopil, že jsem ráda ve společnosti Iny a nemám zájem o jeho společnost.

Nakonec mi přijde nejvhodnější vyslovit: „Čtu teď, Ino, o narcismu a vše mi do sebe začíná zapadat jak dětská skládanka. Jenže nemám moc vzpomínek na dobu, kdy jsem byla malá.“

„Třeba jsi jich značnou část vytěsnila.“

„To asi jo. A Bohudík i Kamila,“ řeknu a rozesměju se jak blázen. Ina je dál vážná, a tak zvážním taky.

„Ino, v podstatě si vzpomínám jen na to, že jsem si připadala nezajímavá, snad až neviditelná.“

„Prý už máte za mě náhradu.“

„To jo. Radku. I tak nám budeš chybět. Jsi rozená herečka.“

„No, nevím, jestli rozená. Spíš bych řekla, že ve mně zůstalo něco z toho, jak jsem musela pořád před okolím jako dítě něco předstírat. To se nezapomíná. Štve mě na Béd'ovi, že ti k hraní nedává příležitost. On je dost ovlivnitelný, hlavně Jitkou. To ti nemusím říkat. Nerozumím mu. Stejně jako svému dětství.“

„Jitka dnes taky nedorazila. Já se, Ino, Béd'ovi nedivím. Už odmala mi bylo jasné, že se mnou není něco v pořádku. Jako by mi něco důležitého prostě chybělo.“

„Třeba zájem rodičů?“

„Jo, ten určitě taky. To, co jsem zažívala, mi normální nepřipadalo, ale současně jsem nevěděla, co přesně a proč.“

„Tak tomu bylo i u mě. Jenže ta chyba podle všeho nebyla v nás. Rodiče po mně vyžadovali, abych se přemáhala a zapírala. To asi i ty tvoje po tobě. Sakra, kde ten Rosťa pořád vězí?!“

„Třeba už odešel. Předě mnou.“

„Musím se postavit pravdě čelem. Nejsem tu náhodou. Něco se mi totiž doneslo, hlavně proto jsem tady. Taky mi přišel anonym. Takovým písmem píše podle mě sama Andrea. Podívej. Nemyslíš si to taky?“ ptá se Ina a rozprostírá přede mnou list papíru s textem: „Tvůj dáreček Rosťa už o Tebe nestojí. Našel si v Oponě jinou.“

Pročítám ty dvě věty znovu a znovu. Nevím, co k nim dodat. Já si písmo Andrey nevybavím, ale asi by mě u ní něco takového zas tak nepřekvapilo. Navíc se chvástá už delší čas tím, že Rosťa jednou bude stejně její.

„Jdu tam. Doubravko, pohlídej mi prosím zatím Jasmínku.“

Dívám se na malou holčičku v modrém fusaku. Už nepláče, ale na tvářích se jí třpytí slzičky. U nás s Inou už touha po mateřské vřelosti zůstane jednou pro vždy nenaplněna. A jak na tom bude Jasmínka? Možná ji měla Ina spíš pochovat, než jen zvyšovat intenzitu houpání kočárku. Na druhou stranu by na ni při osobním kontaktu přenesla vztek a bezmoc ještě víc. Ne, Jasmínka se zatím ještě nemusí vzdát naděje, že to s její mámou bude někdy jiné. Zato Ině začíná být nad slunce jasné, že Rosťou nezaplní obrovské vnitřní prázdno po svých rodičích v sobě.

Propůjčili se moji rodiče k tomu, že mé duši sehrají v roli záporáků celoživotní představení? Před okolím jsme hráli normální, ba přímo vzornou rodinku. I pokud jsem cítila, že je něco špatně, nechala jsem

si namluvit, že je s námi vše v naprostém pořádku. Přitom napětí a všudypřítomnou faleš jsem zažívala celým tělem. Ta strašná neupřímnost u nás doma mě doháněla k šílenství. A dál jsem se musela usmívat, protože právě to byla má první životní tichá role.

Rostá

Béďa před nás předstoupil a důležitě k nám promlouvá jak seržant na cvičišti ke svým vojínům. Béďova manželka Ludmila s hrdě vypnutou hrudí postává spolu s neznámým asi třicetiletým chlapíkem opodál.

„Tak pozor! Jsem rád, že jste všichni dorazili, jak jsem vám po Stáně vzkázal. Stáňa přijde později, má další schůzku s majitelem bytu ohledně plísně či co. Předvolal jsem vás dnes všechny, jelikož se mi podařilo od zde přítomného začínajícího autora Milana Maršálka získat už v zárodečných počátcích jeho první divadelní hru, kterou nazval *V nepřátelské děloze*. Ve spolupráci s ním, ale především se svou drahou ženou Ludmilkou, jsem obsadil jednotlivé role. Pochopitelně tak, aby největší hvězdy našeho souboru mohly patřičně zazářit. Všem vám teď rozdám papíry. V záhlaví máte každý tužkou dopsanou svou roli.

„Tohle přece není pro mě. Mám hrát kurvu?! To jako vážně?!“ dožrala se po obdržení papírů Andrea.

„Podívej se na seznam hned na tom dalším listě. Vidíš tam snad nějaké jiné ženské role? Všechny budete hrát kurvy. Joj, ta hra se mi už teď začíná líbit,“ pochvaluje si Bob a potěšeně listuje papíry sem a tam. Hra ho navnadila.

„Jen z Rút se prostitutka teprve stane, to vyplyne z děje. A až v závěru hry,“ objasní nám všem autor Milan, jehož příjmení se mi v hlavě neudrželo.

„Zajímavé. Já přesto nic nechci. Já se ve své podstatě přišel dnes jen rozloučit. Musím se věnovat teď víc rodině, když jsem se stal otcem,“ dušuje se rozpačitě Rošťá. Všichni však víme, že v Oponě končí kvůli tomu, že ho Ina načapala s Andreou a dala mu nůž na krk. Zatím jen pomyslně.

„Jen si jdi po svých! Nikdo tě tu nedrží. Stejně není dost pasáků, aby se dostalo na všechny. Tvou roli Mária přenechávám tímto Zdeňkovi,“ rozloučil se s Rošťou celkem tvrdě Bedřich a dál si ho nevšímá.

Mně byla také přidělena role prostitutky. Hluché a němé. Jmenuje se Anabela.

David si kupodivu dnes ani nepostěžoval, že v tom kuse jsou krásné, ale špatně obsazené role.

Zato Bob nezklamal. Podle očekávání pronesl svou oblíbenou hlášku: „Rejžo, z toho se nedá nic udělat, ani kdybych se posral.“

„Té hře je třeba pomoci dostat se na nohy. Udělat ji trochu jinak. Souhlasím. Takhle by to nic nebylo. To se musí hrát víc dramaticky. Hlavně roli Rút dodat šťávu. To už nechte na mě,“ dušuje se Bedřich.

„Celému divadelnímu světu neznámý autor z rohu pódia chabě namítl: Rút je přeci velmi pasivní osobnost.“

„Co tě nemá, Milane. Ta musí být patřičně hysterická,“ stojí si na svém Běďa.

Autor hry V nepřátelské děloze zděšeně vyhrkl: „Tak jsem postavu Rút nezamýšlel!“

„Její hysterické záchvaty, to budou ty nejlepší scény, věř mi, Milane. K zahzení by nebyl ani infarkt, co by ji při jednom takovém jejím běsnění skolil k zemi. Třeba v posledním aktu. Jinak by to celé nestálo za nic.“

„A ten moment by ještě vyzdvihlo, kdyby k infarktu došlo při souloži.“

„To by šlo, Bobe. Dobrý nápad. I já sám bych považoval něco takovýho za jedno z nejsilnějších míst. Milane, ta tvoje hra potřebuje trochu víc života. Tys přeci neměl na mysli nějakou tuctovou tahaninu, no ne?“ manipuluje Béd'a.

„To se rozumí, že ne,“ chytil se Milan do pasti.

„No tak vidíš.“

A pak už k tomu nikdo nic neřekne. Bedřich začne honem odříkávat svou představu hysterické Rút. Nikdo ho neposlouchá. Jen autor bledne a v očividně trpí. Nezáměr o Béd'ovy úpravy dospěl až do bodu, že si Kamil s Bobem a David s Radkou začali mezi sebou povídat, čehož si zřejmě zatím Béd'a nepovšiml. Ludmila se tváří odměřeně a občas po nich loupne zlostným pohledem, ale prozatím předstírá, že nic jiného, než svého manžela, neslyší.

Konečně přestal Béd'a drmolit a vyhrkl: „Vstoupí Ingrid! No tak Andreo, dávej přece pozor, jsi Ingrid, nebo ne?!”

„Já vím,“ odpoví lhotejně Andrea. Ani jsem si nevšimla, kdy se na jeviště vrátila. Odebrala se uklidnit před boudu s tvrzením, že musí jít

postavu Ingrid rozchodit. Já osobně si však myslím, že jen následovala Rostu jak noční můra světlo.

„No tak sakra čti! Druhý akt. Vstoupí Ingrid,“ vybízí Andreu ke čtení netrpělivě Béd'a.

„Já si potřebuju něco zařídit, rejžo.“

„Béd'a zabručí. Z jeho očí vyšlehne plamen hněvu a pak sám odříká její monolog. Jen autor Milan se nutí poslouchat. Jinak Béd'ovo rychlé čtení nevzbudilo sebemenší zájem.

„Vstoupí Evžen Porybný! Manžel Rút. No tak, Kamile!“

„Která je to stránka, Bedřichu?“

„Čtvrtá!“

„Rút, můžu ti přísahat, že jsem s touhle pochybnou ženštinou nikdy nic nemlel!“ přečte Kamil s přehnaným patosem.

„Neměl!“ opraví ho Béd'a.

„Já mám v textu nemlel,“ trvá si na svém Kamil.

„Tak to bude asi překlep. Oprav si to!“ zahartusí Béd'a.

„Tak ať to zde přítomný začínající autor píše pořádně a nebudeme se muset ničím takovým zdržovat. Spěchám hlídat vnuka. Času nazbyt nemám!“

Po Břeťově poznámce dál pokračuje škobrtavě čtená zkouška, přičemž uchvátaný Béd'a jednoho po druhém peskuje. Už jsme zvyklí. Všichni kromě mě si odříkali, co měli a šli si po svém.

„Jak dlouhé si na to mám vzít šaty? Nohy mám fakt pěkný, tak asi mini, ne?“ vyruší Andrea Simonu při jejím monologu Rút. Hned jak si pochválila vlastní nohy, zarazila se a zčervenala. Až moc pozdě si uvědomila přítomnost Béd'ovy manželky Ludmily.

„Nohy, chtěl jsem říct sukni, budeme řešit nejdřív při aranžovací zkoušce,“ utne Běďa důrazně Andreu s křížkem po funuse. Nemyslím si, že by své nohy před Ludmilou chtěla ještě dál vyzdvihovat. Vypadá schlíple. A Bedřich zase tak, jako by se už předem obával žárlivých projevů své ženy u večeře. Pro už dost nalomené manželství režirování hry o manželově nevěře s prostitutkou nebude přínosem. Jenže náš ochotnický soubor si vybírat nemůže. Musíme hrát, co se naskytne. Snad si je toho vědoma i Ludmila a neutne to hned v zárodku.

Zajímalo by mě, jestli spolu tihle dva mají děti. Bedřich se o žádném nikdy nezmínil a Ludmila mi jako mateřský typ nepřipadá. Jestli nějaké dítě mají, možná si taky nejednou přálo, aby ze sebe Bedřich s Ludmilou vyškrábali trošičku empatie. Právě tihle dva nevypadají na to, že by se zajímali, zda jejich dítě něco trápí. Ani si nedělám iluzi, že by zpytovali svědomí zpětně. Nepodezírala bych je ani z toho, že by aspoň dodatečně chtěli něco napravit. Osobně bych od našich uvítala aspoň omluvu. Zbytečně fantazíruju. Vždyť já kromě toho, že má pronajatou hospodu, o Běďovi vůbec nic nevím. Asi i proto, že se lidem straním. Tak se toho o nikom moc nedozvím.

„Můj vnitřní kritik mě provází všude. Kvůli němu je můj život takřka nesnesitelný. Bez ohledu na to, co jsem dokázala, mi totiž pokaždé připomene, že stojím za hovno a že jsem beznadějný případ. Já neudělám nikdy nic dobře. A než abych si nabrnkla dalšího hajzla, budu radši šlapat,“ přečetla Radka znovu svůj monolog Sandry, protože s jejím předchozím výkonem nebyl Bedřich spokojen.

„To tam vážně chceš, Milane, nechat?! Tomu se lidi tak akorát vysmějou,“ prorokuje Béd'a. Autor hry jen vyděšeně přikývne.

„Ten hlas mě neustále pronásleduje a od všeho odrazuje. Nedá mi na chvíli pokoj. Pořád mi něco vytýká. Rýpá do mě. Ponižuje mě. Jako by bylo úplně jedno, jak moc se snažím. Já zkrátka nikdy nebudu dost dobrá,“ pokračuje namísto Radky výsměšně sám náš režisér Bedřich.

Autor klopí zrak a zkoumavě si prohlíží vlastní kolena v ošuntělých riflích.

„No nic, tak popojedeme,“ vyklidí Bedřich válečnou pozici a pokyne Radce k pokračování.

Radka nesměle kuňká: „Tu přecitlivělost ve mně vypěstovala moje narcistická máma. Sama nevím, proč předpokládám, že mě budou všichni posuzovat stejně kriticky jako ona. I sama sebe už vidím jejíma očima. Pro mě není cesty zpět. Vždyť kudy jinudy bych šlapala? Emočně zničená jsem byla ještě před tím, než jsem se na tuhle pochybnou profesní dráhu dala. Měla jsem střechu nad hlavou a plná střeva. Ani polonahá jsem dřív nechodila. Mám se tomu chlápku víc vnucovat? Pořád jsem tak strašně nerozhodná. Chybí mi sebedůvěra při navazování vztahů. Nejstarším řemeslem jsem se rozhodla živit navzdory své plachosti a nejistotě. A pořád se bojím, že ani v tom nikdy nebudu dost dobrá.“

„Já taky vždycky sama sebe shazovala,“ naváže Andrea natolik sebevědomě, až je to v rozporu s tím, co čte.

„Taky si, Ingrid, každý rozhovor zpětně přehráváš a hloubáš nad tím, co jsi měla říct jinak? Já se v sobě nimrám příšerně. Až si tím

připadám trapná. Dělán to snad už jen ze zvyku. Teď se navíc děším toho, co si o mě budou lidi myslet, až se proflákne, že šlapu. Vždyť celý svůj život jsem byla takový snaživec,“ přidala Radka na hlasitosti, zjevně si dodala v mezičase kuráž.

„Uctívám kdekoho. Jen sebe ne. Místo toho se peskuju,“ pokračuje Andrea a mě teprve teď dochází, že název V nepřátelské děloze neodkazuje na dělohu prostitutek, ale narcistickou matku. Aspoň tedy myslím. Taky totiž pořád řeším, co jsem kdy udělala špatně a jestli jsem nemohla udělat něco líp nebo navíc. Slýchám o sobě, že jsem dřič, ale to asi jen klamu tělem. V každém případě snaživá budu, dokud neumřu.

„Krátká pauza!“ zavelí v obličejí nezvykle bledý Běďa. Nevypadá dobře. Zdravím rozhodně nekypí. Přitom bych čekala, že bude nadšený z toho, že může dál režírovat a my hrát. Navíc ta hra mi nepřipadá vůbec blbá. A konečně už nepůjde jen o pohádku. Tím nechci říct, že se v pohádkách má oblíbená psychologie nevyskytuje. Vždyť i takovou Sněhurku nebo Popelku určitě vychovala narcistická ženská, emočně chudá, nadobro pohlčená sama sebou, která ze sebe předala jen jakousi zdeformovanou podobu lásky. Škoda, že v pohádkách není zmínka o tom, jak na tom v tomhle směru byla Sněhurčina nebo Popelčina babička.

Vzpomenu si na Jasmínku zrozenou právě zde. Snad její život nebude drama hodné divadelního zpracování. Už to vypadalo, že je mezi Inou a Rosťou nadobro konec, ale nakonec ho Ina vzala na milost. Těžko říct, zda udělala dobře. I Rosťa smrdí narcisem na sto honů. Prvotním vzorem pro Jasmínku bude Ina. Podle ní získá svou

budoucí podobu ženy. Jenže to, jaká z Jasmínky jednou bude milenka, manželka nebo přítelkyně a taky matka, to se neodvíví jen od Iny. Celoživotně ji ovlivní i Rosťovo nepřijetí.

Simona, jako by věděla, o čem zrovna přemýšlím, mi s poraněným rtem do ucha opatrně šeptá: „Můj psycholog si myslí, že narcistická máma se na dceři podepíše zákeřnějším způsobem než na synovi. Dcera totiž prochází i bitvami, kterých je její bratr ušetřen.

„Tomu nerozumím?“

„Ty nemáš bráchu, vid’?“

„Ne.“

„Dceru totiž vidí máma, tedy ta narcistická, jako odraz a rozšíření sebe. Té nedovolí žít oddělený život a zakáže jí vlastní identitu. Právě na dceru narcistické matka tlačí, aby se chovala stejně jako ona, bez ohledu na to, co je pro samotnou dceru dobré.“

„To svoje klábosení si nechce až před kulturák! Zkoušíme, dámy! Jestli vás hraní nebaví, tak se na to vyserte a nerušte nás ostatní!“ okřikl nás Běďa.

Simča má pravdu. Usilovně jsem se snažila získat máminu lásku. Odhadovala jsem, co v daném okamžiku ode mě očekává a pak jsem podle toho zareagovala. Někdy to bylo jak sázka do loterie. Co platilo jeden den, bylo třeba už hned ten další jinak. Vše se odvíjelo podle momentální nálady mojí mámy. Neměnné bylo snad jen to, že mě nepřijala a že mě neuznávala. Mámě nestačilo mít obyčejnou zdravou dceru. To pro ni bylo málo. A právě to mě ničilo. Zoufale jsem aspoň od ní potřebovala přijetí té opravdické Doubravky.

Bedřich si odskočil na záchod. Toho Radka využila a přispěchala se svou špetkou do mlýna: „Taky o tom něco vím. Ani mně se nedostávalo doma ocenění. A já z toho vyvodila, že můj život nemá význam. Nejen pro rodiče, ale vůbec pro nikoho. Ani pro mě. Jak já se snažila aspoň s mámou navázat opravdové spojení. Marně. Zaměstnávalo mě to natolik, že jsem se už ničím jiným neměla čas zabývat. Vyplýtvala jsem na to snad všechnu svou sílu. Jen svou existencí mámu netěším. Někdy, náhodně a opravdu výjimečně, navíc naprosto nevyzpytatelně, o mě projeví zájem. Problém bude ve mně, protože...“

„Blbost!“ nesouhlasí Simča, aniž by nechala Radku domluvit.

„Proč? Vždyť ani nevíš, co jsem chtěla říct,“ ohradí se dotčeně Radka.

„Chodím teď k psychologovi. Je fajn. Ludvík se jmenuje. Na jeho příjmení si teď honem nevzpomenu, ale pokud budete chtít, dám vám na něj telefon. Ten by ti to, Radko, vysvětlil. Jako holčička jsi do sebe možná už s mateřským mlékem nasála to, že nejsi hodna ničí lásky. Tím se pokřivila tvoje představa mezilidského vztahu. Vycházíš z toho, že si blízké spojení musíš zasloužit. I o matčiny potřeby jsi se nejspíš starala. Zkusím hádat. Neustále jsi dělala vše tak, abys ji potěšila? To ale není totéž, jako prožít život dcery, kterou její máma miluje jen tak. Kvůli tomu totiž i já nevím, jak ve vztazích fungovat.“

„Co třeba nechat si občas namlátit?“ položí doplňující otázku jízlivě Andrea.

„Co si to dovoluješ, ty cápku jeden!“ vykřikne na svou obranu Simona. Svě drobné a značně vyhublé tělo postaví do bojové pozice.

„No, ještě se tu poperte. Všechny ženský potřebují pevnou ruku, jinak jsou až moc bojovný! A pak si vyskakují. Tak do prdele, kde se fláká ten náš rejža?!“

„Bobe, takhle nemluv. Přede mnou určitě ne. Moc dobře víš, že jestli něco nesnáším, tak právě násilí na ženách,“ podotkne moralisticky Kamil.

Bedřich se vrací a Simona tak už jen v rychlosti dodá: „Definice lásky, kterou se naučí člověk v dětství, s ním putuje celý jeho život. To kvůli ní mám potřebu někoho bez ustání těšit a vůbec přitom neřešit, co na oplátku dostávám.“

„Co si tam pořád šuškáte, vy tři grácie?! No, podělte se s námi o své slepičí tajemství,“ vybídne nás Bedřich.

„Bedřichu, mluvíme o tom, jak má dětství s narcistickou matkou dalekosáhlé negativní důsledky i pokud jde o milostné vztahy,“ překvapí Simona ráznou odpovědí. Nejen mě. Ten psycholog na ni zřejmě má dobrý vliv. Možná bych si měla o jeho telefonní číslo říct.

„Tak vy tři o tom určitě hodně víte. Chudinky. Jedna vychrtlá, druhá vyžraná a třetí věčně z něčeho posraná,“ zhodnotila nás Andrea.

Béďa překotně zalistuje v papírech a působí až mírně nepřičetným dojmem. Nakonec ustrne rukou na jednom z listů a důrazně do něj zapichne svůj ukazováček. Své podivné chování doplní slovy: „Tohle bych zcela jistě vyškrtl! Totální sračka! Jsem na straně pětáctyřicet. Zhruba uprostřed. Rút se rozpláče a hořekuje: Tátovo ego je stejně velké jako jeho proslulost. Mě neschvaloval. To proto jsem se vdala za uznávaného soudce. Evžen taky nepodporuje mé vlastní snažení! Asi kdybyste mi řekli, že jsem fajn ženská, sesypala bych se z toho. Jako

malá jsem zažívala u nás doma spoustu chaosu. Táta se ztrácel neznámo kam. A já nabyla přesvědčení, že od nikoho nemůžu nic čekat. Přesto, nebo možná právě proto, jsem se nechala vtáhnout do nejednoho nezdravého vztahu. Zažila jsem i zneužívání. Nikdy se mi nepodařilo navázat normální vztah. Ani s mými vrstevníky během dětství a dospívání. Přitom už tenkrát jsem se ze všech sil snažila každému zavděčit. Vyčítala jsem si, když se něco pokazilo.

Je mezi vámi snad někdo, komu to, co jsem právě dočetl, připadá něčím zajímavé?!“ zvedne Bedřich hlavu od papírů a vysloví dotaz, který vyznívá jako důrazná řečnická otázka. Změří si nás všechny výhružným pohledem.

Nenacházím v sobě odvalu se autora hry a těchto jeho vět před Béd'ou zastat.

Zřejmě ani Simona, protože jen směrem ke mně pošeptá: „Můj táta je nevypočitatelný, nespolehlivý a trapný. Často se rozzuří, a to pak bývá i verbálně agresivní. A já si i za jeho pití dlouho připadala zodpovědná. Doted' v jeho přítomnosti pociťuju úzkost, protože nikdy nevím, čeho se od něj v příštím okamžiku dočkám. Párkrát měl chuť na mě i normálně mluvit, jenže já se nedokázala dostatečně rychle přepnout do pozice dcery užívající si otcovu milou přítomnost.“

„Já hodlám dál číst a nemíním vás překřikovat! Vypadněte! Hned! Všechny tři! Už vás tu nechci vidět, natož slyšet!“ řve Bedřich a vztekle přitom podupává. Stojím nehybně dál na svém místě až do okamžiku, kdy udělá výhružný krok proti nám.

„Tak to se, Dorka mluvené role už nedočkáš, vid’?! Jak mně tě je líto, chuděrko. A ty sis, Radunko, tedy taky zrovna moc nezahrála. Jak mě to děsně mrzí. No, aspoň Simoně její herecká kariéra neskončila. Ta bude dál hrát psychodramata u sebe doma. Tak pa, děvenky. Pa,“ loučí se s námi Andra.

A my opravdu odcházíme. Náhle se ozve dutá rána. Leknutím sebou trhnu. Opatrně se otočím a spatřím Běďu ležet zkrouceného na zemi.

„Co mě děsíš?!“ vyčetla Ludmila svému choti.

„Au! Tady... na hrudi,“ odpoví jí Bedřich.

„Není to infarkt? Běďo? Mluv na mě. Cítíš takový ostrý tlak uprostřed hrudníku? Nebo svírání za hrudní kosti?“ vyptává se Stáňa, ale odpovědi se nedočká.

Simona na nic nečeká. Doběhla pro kabelku. Volá záchranku. Bývá antidepressivy utlumená, ale momentálně se zachovala jako ta nejpohotovější ze všech. Sanita musela být i dnes poblíž, protože záhy už slyšíme houkačku.

K saniťákům je Běďa přeci jen sdílnější, a tak se dozvídáme, že mu silná bolest z hrudi jde až do ruky, krku a pusy. Přiznal, že se mu i špatně dýchá. Saniťákovi, který se k němu nakláněl, Bedřich s oroseným čelem pohrozil, že ho pozvrací. V podpaží má fleky, jak se potí.“

„To bude infarkt, pane. Máte rychlý nepravidelný tep. Nehýbejte se. Ležte! Zbytečně nemluvte. Možná brzy pocítíte závratě.“

V bezvědomí Bedřicha odnesli na nosítkách do sanity. Vyděšeně hledím na Simču.

„Co se mnou teď bude?“ hořekuje Ludmila.

„To se, Bedřichovi, zablokoval průvod krve do srdce. Na to mi zemřel manžel,“ vysvětlí nám Stáňa mezi vzlyky.

„Co se mnou teď bude?“ zopakuje svou otázku Ludmila a po chvíli si sama odpoví: „No co, zemřeli mi rodiče a taky jsem to přežila. V každém případě vy všichni máte odted' s hraním konec. Už dávno jste to měli rozpustit. Jsou to jen bláboly a vy rádoby herci. A Bedřicha to vypětí možná bude stát život. Copak nevíte, že se nesmí rozčilovat? Proč jen si nedal říct?! Chodil denně sem, místo toho, aby ten čas trávil doma se mnou. Proč jen mě poslechl a nevěnoval se radši mně? Tak to tady všechno poklidíte a poslední zhasne! Já se stavím doma pro jeho věci a zajedu za ním do nemocnice, aby mě lidi nepomluvili. S mým mužem tady rozhodně víc nepočítejte.“

Zůstáváme bezradně posedávat na jevišti po odchodu Ludmily s Milanem.

„Není mi u prdele, co se Běďovi stalo, ale i tak si říkám, že to režírování mu sloužilo jako dobrý alibi. Denně. Denně. To je kanec. To bych do něj neřekl, že v jeho věku ještě může denně. Tak jako já,“ uznale pronese Bob.

„Děcka, přece to nezabalíme!“ agituje nás Andrea, která znatelně posmutněla.

„No, tak holt nás bude režírovat někdo jiný,“ zkonstatuje suše David.

„Třeba já bych mohla, ale přeci jen chci hrát. Každý je nahraditelný, ale Opona kromě režiséra potřebuje aspoň jednu fakt

dobrou herečku. Můj herecký talent by mým režirováním přišel vniveč,“ míní Andrea.

„Ludvík, můj psycholog, se mi jednou zmínil, že se ochotnickému divadlu kdysi taky věnoval, že ale nehrál. Nevím tedy, co dělal, nejspíš režiroval. Můžu se ho přeptat, jestli by s námi do toho nešel. Zrovna zítra k němu jdu,“ navrhně nám Simona.

„Taky mohl dělat jen kulisáka. Někdo z nás, ať to radši dělá. Proč riskovat něco s nějakým psychoušem,“ s opovržením zavrhla Simonin návrh Andrea.

„Tak kulisák je něco podřadnýho, jo? Tak si hledejte náhradu i za mě!“ vyhrožuje Fanda. A pak už jen pootevřeným oknem slyšíme, jak moc prásknul vchodovými dveřmi kulturáku tentokrát.“

„Ještě, že je nevysklil. Nechybělo moc a sháněli jsme taky sklenáře. Já si myslím, že to není zas tak blbý nápad, to s tím psychologem.“

„Jo, že by tě jako při hraní rovnou i vyšetřil, Zdeněčku, co? Nebo si od něj slibuješ i něco víc,“ rýpne si do Zdeňka Andrea.

„Tak máte někdo jiný návrh? Lepší? Ať se přihlásí ten, kdo by nás chtěl režirovat a my to odhlasujeme. Hlavně rychle. Musím jít hlídat vnuka,“ vyzve všechny ke konečnému stanovisku Břěta.

„Není to hyenismus, když je na tom Béd'a tak špatně?!“ promluvil nám do svědomí Kamil.

„Jako by nestačilo, že nám ke všemu přistál namísto Popelky úplně jiný kus. Tak kdo se hlásí?“ podněcuje nás k rozhodnutí i Bob.

„Vidím, že nikdo. Tak já se zeptám zítra Ludvíka,“ uzavře naši rozmluvu Simona.

Tak teď jen aby Fandova horká hlava vychladla a příště mezi nás přišel znovu jakoby nic. Nestalo by se tak poprvé.